

בג א ב מיי פ"א מהל'
טומאת זרעת הלכה ג
סמג עשין רלד ועיין זכ"מ
וצהשגות:
בד ג ד מיי שם הל' ד:

רבינו חננאל

והדין הא לא קשיא
ואצ"י דקדים ביצה
ומתחיתו דרשין כלומר
מכניה סמך ההכלה
ורחמנא אפטר
ולפתחא פתחא וסליה
לשטא. אלא סיד ההכלה
מחמת דלא כר' עקיבא.
והדינא שמעין לר' עקיבא
זו מעלה מזו
ואילמא כדשיל ליה
מפני מה אמר
בריה נגעים שנים
ששן ד' ולא אמרו
עקבוקים ביצה ולמעלה
כלבנות ביצה והשכיב
ואמר לו ר' יאמר
עקבוקים ביצה ולמעלה
עקבוקים ביצה ולמעלה
זו ר' יודיק מדרש
אמר ליה מסידי ההכלה
עקבוקים ביצה ולמעלה
שמעי ליה מאבאה
שאת מצטרפי
ורביעין זו למעלה מזו.
ולמא אלא אמר הכי.
אלא שאת ותולדתה דהוא
ביצה והוא הדין
לכלבנות ותולדתה דהוא
ההכלה אלא (מרחניא
הימנא) ששבו כיין המזוג
במים. ששבו כיין
עז ושל סיד דיהה
דאמר ר' יאמר משל ד'
עקיבא למה הדבר דומה
לכוסות של חלב דא
נפול לחוכו שתי טיפות
ואחד של חלב ד' כד
טיפות עד כ' עד שריון
לכן הן אלא שזו
מולדתו. ודיחין אימור
שמעתי לר' עקיבא
זו מעלה מזו כפתור.
במערוב.
כלומר ששאונו מערוב מ'
ששבעת ליה הכי. ואפי'
בפתחון גופיה מ' את
היא סביא. וזה
בחלתה סמכת נגעים
עקיבא אמר איהמזוג
ששבו וסשבו כיין המזוג
אלא של שזיל עז
ושל סיד דיהה הימנא.

אָף ע"ג גב דמנחתא מינה טובא. פירש בקונטרס דלר' עקיבא סיד וקרוס הוו תרווייהו תולדה דשאת וספחת אשאת קאי ונולא אזהרתא והא דקצעי בסמוך טפילה לזהרתא מנא ליה לרבנן קצעי דלרבי עקיבא אין לזהרתא שום טפילה וכן פירש לקמן וקאיא דיהא בקונטרס פירש בספחת פירש בעצמו דאית ליה לר' עקיבא ד' פירש ע"ג ארבע וכן נמי מוכח בסמוך דקאמר מפני מה אמרו מראות נגעים שנים שהן ארבעה כו' ושנים שהן ארבעה משמע שמכל אב יולאה תולדה אחת כמו שנים שהן ארבע דשנת וידיעות ושזועות ועוד כיון דלספחת לא קאי אלא אשאת מני' לרבות שתי תולדות לא גרעה לה כ"א סיד אב קרוס נימא דטור ו עוד דאמר לקמן משל דרבנן למה הדבר דומה לתרי מלכי וטרי איפרכי מלכו של זה למעלה ממלכו של זה ופריך האי זו למעלה מזו וזו למעלה מזו כו' והיינו כרבי עקיבא משמע דלרבי עקיבא נמי יש לכל אב תולדה לכן נראה לפרש דלר' עקיבא נמי סיד תולדה דזהרתא ואפ"ה אין מנטרפת עמה הואיל שגבוהה ממנה שתי מעלות אצל עס השאת מנטרפת שאין גבוהה הימנה אלא מעלה אחת והא דקאמר האי לאו בת מינה הוא היינו ס"ס מתניתין כו' עקיבא אמאי וקרוס ופירש דמחלקא דשאת מנטרפת נמי ואפ"ה דמחלקא טובא מדמכתיב טפי ספחת אשאת מזהרתא מדלל כתיב ולשאת ולזהרת ולספחותיהם והשחת הא דקצעי לקמן טפילה לזהרתא מנא ליה צעי נמי לר"ע: **מפני** מה אמרו. פירוש למה ואיכרו כלל שומיתין: **ויאמרו** מקריבם ביצה ולמעלה **טמא ומצטרפין**. פירוש ויפרשו דמנטרפין זה לזה הסמוכים צמעלה אחת דאס לא יפרשו הוה אמינא דכולהו מנטרפי צדידי הדדי ואפ"פ שלא הייתי יודע כל דין צירופן כגון קרוס צדידי למי צוה לא היה חושש להשחת נמי דמני ד' שהן ד' לא שמעינן כל סדר צירופן:

בר' בהן שאינו בקי בהן ובשמותיהן ב'ר'. כשאין ישראל (י) חכם עמו דלם ישראל בקי עמו אפי' כהן שוטה אומר לו ישראל אומר טמא והוא אומר ישראל בקי היינו למסכרו ליה וסביר כדאמר ב"רש ערכי (דף ג. וס) ואם תאמר ומה לנו לזה הישראל הואיל ויש שם ישראל אחר המסכירו ויש לומר כגון שהמסכיר עיניו כחות ואינו יכול לראות: **וְאֶחָד נָפַל אֲתוֹבּוּ י"ב.** כאן לא כפל טיפוס משום דכבר נפלו הרבה וצדד מועט שמוספין עליו ניכר: ואם

וְלֹא כִּד לַעֲלִיּוֹן שְׁלוֹ אֲמָרִי וְהָא מִסְכְּרָא יִדְעִינָן דְּעִנְיֻנּוּ שֶׁל סִיד קִי
 וְזִי וְצִקְרָא תִּרִי כְּתִיבִי וְהִכְחֹז מַעִיד שְׁבִהְרַת לְבָנָה כְּדִלְקָמָן [ע"ב] וְהִשְׁאֵת
 מִרְאֵה הַסִּיד תַּמָּן לְבִהְרַת וּמִרְאֵה הַקִּירוֹס תַּמָּן לְשֵׁאת שֵׁאֵס בִּזְחֵה
 הִכִּי הוּא לִיָּה לְמִימֵר וְלֹא הוּא לִיָּה לְמִימֵר יֵאֱמָרוּ מִקִּירוֹס וְלַמַּעֲלָה
 הַיּוֹת וּתְוֹלֵדָה לֹזָה וּמִדְּלֹתֻצִּיָּה הִכִּי ש"מ שְׁמִיעַ לִיָּה שֶׁאִין מְוֹלֵדָה לְבִהְרַת
 וּמוֹמָא טְפִילָּה וּסְדֵר מִשְׁנָתָן דְּקֵא"ל שְׁנַשְׁנִית כְּסִדֵּר צִירוּפֵּן הִכִּי קֵא"ל
 מִרְאֵה וְהִזְמַר עִם הַסִּיד וְהַקִּירוֹס דֵּהֵא לִיכֹא לְמִימֵר דְּשְׁמִיעַ הוּא מִיָּיִה
 וְהוּא כְּסִדֵּר מַעֲלוֹת וְלֹא מִן הַמִּקְרָא אֱלֹא וְדִאי בְּדִידִי שֵׁאת הוּא דְּשְׁמִיעַ
 וְלִכְן הִשְׁבִּי יֵאֱמָרוּ מִקִּירוֹס וְלַמַּעֲלָה טוֹמָא וּמוֹטְרָפִין וְהִכִּי יִדְעִינָן
 לְהַבִּין מִסְדֵּר מִשְׁנָתָן בְּהִזְכֵּרַת שְׁמוֹתָן הִיָּה מִבִּין מֵאֲלִיּוֹ שֶׁאִין לָךְ אֲדָם
 מְוֹלֵדָה. שְׁמִיעַ לִיָּה וְהִכִּי נִמִּי קֵא"ל יֵאֱמָרוּ מִקִּירוֹס וְלַמַּעֲלָה מִסִּיד
 י עֵקִיבָא. סִדֵּר צִירוּפֵּן: פִּסְחוֹ. מַעֲוֹרָב (א) הוּא נִגַּע לְבָן אֲדָמָם
 פִּתְחוֹן קֵאמֵר: צָבֹה וּצְבֹה. עַל כִּרְקַךְ עַל רֶאשֹׁן וְשֵׁי קֵאמֵר שְׁכָן
 שֶׁ שְׁבִהֵם נִכְרַת בְּמִקְוֹם אַחֵר כְּגוֹן טִיפַת דֶּם בְּחֹלֶב וּמֵאֲהָיו לֹא
 שֶׁל שֶׁגַּ עֹזָה. כְּלוֹמֵר לְבָנָה מִשָּׁל סִיד וְשֶׁל סִיד דִּיהָ הַיָּמִנָה
 סִיד קֵאמֵר. אֱלֵמָא סִדֵּר מִשְׁנָתוֹ שֶׁל רִבִּי עֵקִיבָא סִיד אֲדָה: שְׁלֵב:

האי מאי בשלמא בלא סיד קרום בינה לא קשה. ולשאת ולספח
כתיב משמע לשאת ולספח ולנטפל עמה ש"מ דרבי לה רחמנא
טפילה וטפילה כל שהו במשמע ובלבד שהא ממראות נגעים:
והא ע"ג דמנחם מיינה טובא. וס"ל לר"ע דלשאת רבי לזהרת
לא רבי דהא ספחת בשאת הוא
לדכחי הלכך שאת הוא דמאטרא
לזהרת דסמוכה לה וכתיב והיה א
מלמד שמאטראין וסיד לשאת ממילא
דהא דמיה לה וכן קרום לשאת
דספחת בשאת כתיבא ורבי לה תולדה
והו למעלה מזו דר' עקיבא ציד
ושאת וצרת מיתוסק: אלא סיד
היכלי. כי מפלגת לה בצדמי מיני
זו תולדה לזו והו תולדה לזו: קשיא.
היאך יטטרף בהרת לסיד ותולדתו
לרבי עקיבא דאית ליה זו למעלה
מזו דהא ליכא למימר לרבי עקיבא
דמי היכי דאיתרבא טפילה נשאת
משמעותא איתרבא טפילה נמי
לזהרת מדרש כדאמר לקטן לרבנן
דא"כ זו למעלה מזו דרבי עקיבא
היכא איתיה אבות ותולדות הוא
דאיכא ואין בהם צירוף אלא לנבזה
ממנו שתי מעלות: והיכא שמעינן
ליה לר' עקיבא. דקפיד אסדר מעלות
לצירוף: יהושע בן של ר' עקיבא.
הוא יהושע בן קרחה שר' עקיבא
קרח היה כדאמר' בצבורות (דף נח.).

משל דרבי עקיבא למד
כוסות של חלב אחד
של דם ואחד נפלו
דם ואחד נפלו לתוך
לחובו שתיים עשרה
עשרה טיפין שכולן
שוה למעלה מזה וזה
דשמעת ליה לרבי עקיבא
שמעת ליה וכי תימא
בפתוך הכי שמעת ליה
מי שמעת ליה (א) והו
ארמדם שבוה ושבוה
של בהרת עזה כשלג

בזין ללמוד : אמר לו ויאמרו מקרוס ביזה ולמעלה טמא ומטטרפן
זה עם זה. ומתשובתו אנו למידין סדר משנת אביו : ואילו מסיד
ולמעלה לא קאמר ליה. יאמרו מקרוס ביזה ולמעלה טמא ומטטרפן
ומסיד ולמעלה טמא ומטטרפן. שמע מינה שמע ליה מיניה כולהו
בזהדי שאת מטטרפין עליון אחד לשתי תולדות דאי סלקא דעתך
משנת אביו כסדר משנתנו תולדה וזההת סיד ותולדה לשאת קרוס
ביזה הכי איד לא למיזר יאמרו מקרוס ביזה ולמעלה טמא
ומטטרפן מהי תולדה טמא ומטטרפן ומדיהבין עליון לקיד בפני
עצמו ועליון לקרוס בפני עצמו ממילא שמעינן דמטטרפין דקאמרי
של ^א קרוס אמר דכיון דאין חלוק מראות בלובן מקרוס ולמעלה אלף ד'
קרוזה לה כחשמה גבוהה ממילא כי יבשת תולדה לזה ותולדה ל'
ליתן מראה סיד לגמר מפני שהוא קרוז לה למי תתן מראה הקרו'
טמא ומטטרפין דאי הוה תני הוי לא הוה סלקא דעתך לחלק תולדה
אלף עליון אחד לשתי תולדות והלכך הוה כרחק הוא שפאת דרבי ליה
זו למעלה מזו ושנו שלב והאמר והסיד וקרוס ומטטרפין שלב עם
שתייהן תולדה לשתייהן ולא מהיבא מימי שיהא הקרוס מטטרפן לשלבו
ליה מיניה דמטטרפין דרחמנא יחביניהו ליה טפילה לשאת ולא לזה
דצירוף מראה דאמר^י לדומה ^א הוא לו דקאמרין וכל מה שאדם יכ
מסדרן אלף כסדר שהן שטיים עכשיו : ודלמא שאת ותולדה בזהדי
ולמעלה ותמא הוא ללא קפיד למחשב ולמיזל כי רוכלא : משל ד'
דכחז בתורה וי'קרא יג' דמדקאמר שנפלו לתוכו טיפי דם מכלל
לשון משנה והכי קאמר אדמדם צבראשן ושני סימן פסיכת א'
אדום ולא לבן אלא כיין המוגז וסביביותיו לבן : אלא שאדמותיו
ומדחתי הכי בסיפא שמעינן לרישא דשבוה ושבוה דקאמר בשלבו

(א) תוס' דנגעים פ"א,
(ב) ערכין ג. א, (ג) ויקראיג,
(ד) כריתות יז, (ה) ושל.
רש"ל, (ו) לדומה לו הוא
קדאמריין. ע"כ, (ז) וע"ע
תוס' ערכין ג. ד"ה
דמסכרין.

תורה אור השלם

1. וְלִשְׂאֵת וְלִסְפֹּחַת
וּלְבִהָרֵת: וַיִּקְרָא יְדֵנוּ

הגהות הב"ח

(א) גמרא ליה והתנן ר'
עקיבא: (ב) רש"י ד"ה
ואם לאו וכו' היה שיפרש
מה הוא שאל: (ג) ד"ה
פתוך מעורב והוא:
(ד) תוספות ד"ה כל וכו'
כשאין ישראל בקי עמו
לדא: